

ОСОБЛИВОСТІ КАТЕГОРІЙНОГО РОЗУМІННЯ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ ЯК ОБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Куркова К. М.

*кандидат юридичних наук, старший дослідник,
завідувач відділу науково-правових експертиз та законопроектних робіт
Науково-дослідного інституту публічного права
м. Київ, Україна*

В існуючій техноцивілізації звичні орієнтири розвитку змінюються, починають формуватися нові, такі, що досі не мали аналогів, цінності, які впливають на сьогодення і створюють нові шляхи розвитку майбутнього. І основна задача світової спільноти полягає в тому, щоб зменшити негативні наслідки існуючих проблем та уникнути появи нових, забезпечити стає майбутнє прийдешніх поколінь. І нове суспільство має вирішувати наявні проблеми в нових, «людиноцентристських» та екологічних координатах, що стане можливим лише завдяки цілеспрямованим та довгостроковим політикам держав, використанню ефективних правових, організаційних, фінансових, податкових механізмів забезпечення розвитку науки та технологій, якщо новий етап прогресу людства стане не науково-технічним, а саме науково-технологічним, що є не просто заміною термінів, а принципово якісно новим етапом історичного та соціального розвитку людства, пов'язаним з новими функціями технологій, їх новим розумінням та новим відношенням до них. Разом з тим потрібно розуміти, що позитивний ефект від використання здобутків науково-технологічного розвитку буде отриманий лише за умови забезпечення адекватних умов для такого розвитку, в першу чергу належного та ефективного його адміністративно-правового забезпечення.

У 2015 році Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй здійснила історичний та далекоглядний крок, прийнявши «Порядок денний в галузі сталого розвитку на період до 2030 року». Вперше роль науки, технологій та інновацій як найважливішого рушійного фактора сталого розвитку була беззастережно визнана на такому високому рівні. Визначено, що сталість залежить від здатності держав зробити науку основою національних стратегій розвитку, мобілізації можливостей і інвестицій для боротьби з викликами, в тому числі і до цієї пори невідомими [1, с. 22].

Відповідно до Концепції науково-технологічного та інноваційного розвитку України [2] науково-технологічний та інноваційний розвиток є невід'ємною складовою частиною задоволення широкого комплексу національних інтересів держави, реальної незалежності і

безпеку мають лише країни, здатні забезпечувати оволодіння новими знаннями та ефективно їх використання; збереження та підвищення якості науково-технологічного потенціалу є пріоритетним національним інтересом України. Ч. 3 ст. 54 Конституції визначає, що держава сприяє розвитку науки, встановленню наукових зв'язків України зі світовим співтовариством [3].

Разом з тим, слід відмітити, що в Україні відсутній системний підхід та цілісна система понять про науково-технологічний розвиток і як об'єкт державної політики, тобто як складової практичної діяльності держави, і як об'єкт адміністративно-правового забезпечення, як теоретичної конструкції науки адміністративного права.

Вбачається, що правильне розуміння сутності та ролі науки та технологій, а також їх взаємозв'язку можливе лише за таких умов: 1) визнання їх конвергенції, нерозривної єдності, взаємозалежності розвитку та функціонування; 2) аналіз цих суспільних явищ виключно в межах конкретного історичного етапу розвитку суспільства, оскільки розвиток цих двох елементів напряму залежить від соціальних, культурних, економічних факторів та процесів розвитку всього суспільства.

Уявлення про «науково-технічний прогрес», як категорії XX ст. вже не відповідає ні вимогам часу, ні впливу результатів науково-технологічного розвитку на суспільство. Саме нові технології впливають на всі сфери життєдіяльності людини, змінюють характер комунікацій, якість життя, впливають на їх динаміку, формують нові, що не мали аналогів у минулому феномени. У XXI ст. наука сама по собі вже не здатна задовольняти суспільні потреби, адже на сучасному етапі розвитку цивілізації поза існуванням техніки і технологій наука існувати не може, так само як і навпаки. Прогрес науки обумовлюється новітніми технологіями, які визначають пріоритетні напрямки її розвитку та можливості науки щодо генерації нових знань, в свою чергу прогресивність технологій визначається новітніми напрямками розвитку та можливостями науки. Тобто саме конвергентність науки та технологій дає можливість людству для якісного перетворення оточуючого світу.

На нашу думку застосування неправильної термінології в національному законодавстві впливає на прийняття неправильних рішень на державному рівні. Тому зміщення акцентів з «науково-технічного» на «науково-технологічний» розвиток є історично виправданим, таким, що відповідає вимогам часу в умовах формування «суспільства знань», прогнозованими четвертою індустріальною революцією (індустрією 4.0), переходом до шостого технологічного укладу та таким, що відображає об'єктивні перетворення не тільки в науковій картині світу, але й у всіх сферах суспільного буття.

Література:

1. *Доклад ЮНЕСКО по науке: на пути к 2030 году. Резюме.* 2015. Издательство ЮНЕСКО. URL: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235407_gus

2. *Про Концепцію науково-технологічного та інноваційного розвитку України:* схвалено Постановою Верховної Ради України від 13 липня 1999 року № 916-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 37. Ст. 336.

3. *Конституція України:* прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЩОДО НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

Легеца Є. О.

доктор юридичних наук,

професор кафедри адміністративного та митного права

Університету митної справи та фінансів

м. Дніпро, Україна

Адміністративні послуги є однією з «вразливих» сфер у взаємозв'язках «громадянин-держава», «юридична особа-держава». Громадяни вимагають від суб'єкта надання адміністративних послуг здійснення належної якості владних повноважень для набуття, зміни чи припинення своїх прав та обов'язків. Таким чином, важливим є не просто отримання довідки, свідоцтва, а й мінімум часу на їх отримання, простота подачі відповідних документів, мінімальна кількість візитів та «гаiania» часу в чергах, максимальне наближення до місця проживання отримувачів послуг, а також, повага та ввічливість державного службовця, що здійснює прийом [1].

Теоретичним і практичним аспектам надання суб'єктами публічної адміністрації адміністративних послуг у різних галузях права присвятили свої праці значна кількість вчених, зокрема: В. Б. Аверьянов, В. М. Бевзенко, Ю. П. Битяк, О. В. Джафарова, В. К. Колпаков, тощо.

За організаційно-правовим рівнем Конституція України виділяє такі види органів виконавчої влади:

1) вищий орган у системі органів виконавчої влади – Кабінет Міністрів України;